

PINAR

MART
NİSAN
1981
SAYI:14

SÜT ÜRETİCİSİNİN GAZETESİ • 2 AYDA BİR 20.000 ADET BASILIR • PARASIZ DAĞITILIR

MARMARA'DA ÜRETİCİ PERİŞAN

Resimde Balıkesir'in Ergilli köyünden Necmi Altınöz, Hakkı Özçapar, Şükrü Çankaya "Kara kara düşünüyoruz bu gidişle gebe hayvanlar da kasaba verilir" demektedirler.

EGE'DE ÜRETİCİ HUZURLU

Ocak ayında Trakya ve Marmaradan başlayan 25-26 TL.lık süt fiyatı aynı ay ortalarında Ege bölgesinde de görülmüştür.

Şubat'ın sonları geldiğinde ise yüksek çiğ süt fiyatlarının peynirde yol açtığı maliyet artışları tüketici vatandaşın alım gücünü zorlamış ve peynir satışlarını yavaşlatmıştır. Küçük sermayeli mandralar bu durğunluğa dayanamayıp kapı ve bacayı kapayıp iflas ederlerken en güçlü olanları da ya alımlarını yavaşlatmışlar ya da alım fiyatlarını 15-16 TL. ya kadar düşürmüşlerdir.

Bu durum şu anda Marmara ve Trakya bölgesinde halen devam etmektedir. Düşük fiyatla süt satmak bir yana sütünü satamayan, ineğini pazar pazar gezdiren, yem alamayıp çerçöple beslemek isteyenleri görmemek mümkün değil.

Oysaki Ege'deki durum gözlerinizin önünde. PINAR uyguladığı istikrarlı fiyatı, devamlı alımı ve hizmetleri ile üreticinin güvenini yıllardır sürdürüyor. Bölgemizde hızla artan bir süt üretimi vardır. 22 TL.lık taban fiyattan sütünü satan ve halinden memnun üreticiler huzur içerisindeyler.

PINAR bu krizi Ege bölgesinin süt üreticisine hissettirmemiştir. Çünkü PINAR demek büyük üretim kapasitesi, geniş stoklama imkanları, büyük ekonomik güç ve çağdaş teknoloji demektir.

Üreticilerimizin de belirttikleri gibi PINAR sayesinde süt üreticisi yarınan emin sütünü satamama veya değerini alamama endişesinden uzaktır. Zaman PINAR'ın üreticinin yanında ve onun en büyük garantisi olduğunu bir kere daha göstermiştir. Hatırlanacağı üzere PINAR'ın arkasından sömürücü edebiyatını yapanlar vardı, bunların söylediklerinden alenî doğru zorluğu sayın üreticilerimizin takdirlerine bırakıyoruz.

PINAR'ın üreticilerinden beklediği, süt üretiminin az olduğu kış aylarında üreticiye el açıp yakaran, yazın ise tıknafes olup sütünü geri çeviren yalancı pehlivanlara rağbet etmemeleridir.

PINAR bahar fırtınasından etkilenmeyen sağlam bir gemidir. Şayet üretici bu gemiyi terkeder kayıklara binerse bugün etrafta bir çok batık kayırd varolduğu hatırdan çıkartılmamalıdır.

Saygılarımızla,

— ŞU BİZİM PINAR KÖYÜMÜZ İÇİN BİR NİMET VALLA ALI DAYI
— EVET OĞUL...ARTIK "EL İÇİN YANMA NARA, YAK ÇUBUĞUNU BAK SEFANA"

İNEĞİNİZİ SICAKTAN NASIL KORUYABİLİRSİNİZ?

YAZ SICAKLARI VE İNEĞİNİZ

Ineklerin vücudunda organlar normal çalışmalarında bir ısı meydana getirir. Dışarıda sıcaklık arttıkça bu ısının dışarı atılması zorlaşır. Bunun için akciğer ve kalbin daha çok çalışıp fazla enerjinin atılması gerekir. 25° C sıcaklık derecesinden itibaren solunum hareketleri her 10 derecede 2 misli artış gösterir. 5-18° C sıcaklık derecesinde dakikada solunum sayısı 21 iken 40° C sıcaklık derecesinde 135 tir. Yani bu sıcaklıkta bırakılan bir hayvan saniyede 2 defa solunum yapmak zorundadır. Devamlı bu ortamda hayvanı bırakmak ölüm tehlikesi doğurur.

SICAKLIKLA MÜCADELE EDERKEN İNEĞİNİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRSİNİZ

1. İneğinizin vücudunun etrafında hava değişikliğini en iyi şekilde sağlamak için gölgelik ve havadar bir yer temin edilmelidir.
2. 24 saatte 2 defa hortum vasıtası ile hafifçe su püskürtülmelidir. 39° C sıcaklık derecesinde solunum sayısı 88 olan bir inek su püskürtülüp gölgeye bırakıldığında solunum sayısı yarım saatte 135-40 a düşer.

3. Fazla sıcaklık iştah kaybına yol açar. Bunun için hayvanlarınızı güneş doğmadan önce yemleyiniz. Yani yeme zamanı sıcaklığın düşük olduğu saatlerde yapılmalıdır.
4. Sap ve kuru ot gibi az sindirilebilir maddelerin bol bir şekilde verilmesinden sakınılmalıdır.

5. Hayvan yemi yerken bir ısı meydana getirir. Bunu azaltmak için kesif yemler verilmelidir..
6. Sıcaklık ve nisbi rutubet arttığında süt verimi düşer bu nedenle inekler sağım alınmadan iki saat serin ve gölgelik yerde bulundurulmalıdır.

7. Sıcaklıkla beraber güneş almayan damlarda mikropların faaliyeti artar. Hayvanları uzun süre böyle ortamlarda bırakmamalıdır.

8. Hayvanlarınız akşam dama girmeden yarım saat önce yerleri yıkayıp kurumaya bırakılması gerekir. Bu suretle hem dam temizliği yapılmış olur hem de bir serinlik sağlanmış olur.

9. Sinek üreme mevsimi olması dolayısıyla sineklerle mücadeleye ağırlık verilmelidir.
10. Tımar gereği gibi yapılarak derideki gözeneklerin açılması sağlanır. Terleme ve solunuma yardım edilmiş olunur.

11. Sıcakların artması ile kenelerin üreme devresi başlar. Keneler kan emdiklerinden başka tedavisi olmayan ve öldürücü özelliği olan bir sıtma türünün (Theilerosis) taşıyıcılığı yaparlar. Damın iç çeperi ve hayvanın derisinin püskürtme yolu ile Bakdip adlı ilaçla (100 lt suya 80 cckarıstırılacak) ilaçlanması gerekir.

12. Damların içindeki dışkı ve idrarın temizlenmemesi halinde çıkacak amonyak gazı hayvanların ciğerlerini tahriş eder ve bronşite yol açar.

KAYBIMIZ

Dimdik taçları gökyüzünde kucaklaşan, ağaçlar vardır ve bir de onların yetiştirdiği genç fidanlar. Genç fidanlar bu ortamda fırtınalardan, güneşin yakıcı ışıklarından, yağmurundan, tipisinden daha az zarar görürler ve her esintide o ulu ağacın önünde saygıyla eğilirler. İşte her zaman önünde saygıyla eğildiğimiz İhan Ağabeyimizi yanımızdan alıp kalbimize gömmek kaderiyle karşı karşıya kaldık 23.4. 981 günü. 1928 yılında İzmir'de doğan İhan Sırrı Tarı 1954 yılında A.Ü Veteriner Fakültesini bitirmiştir. Hacettepe Üniversitesi Beytepe Çiftliğini kuran, Suudi Arabistan Krallığı Çiftliğinin reorganizesyonunda büyük katkıları olan, 22 D.Ü.Ç.'nin hayvan sağlık sorunları ile mücadele eden bu büyük insan emekli olduktan sonra Pınar'da bizlere bu engin tecrübesinden faydalanma imkanı sağlamıştır. Genç fidanlar olarak sararan yaprağının önünde bir kere daha saygıyla anıyoruz.

PINAR

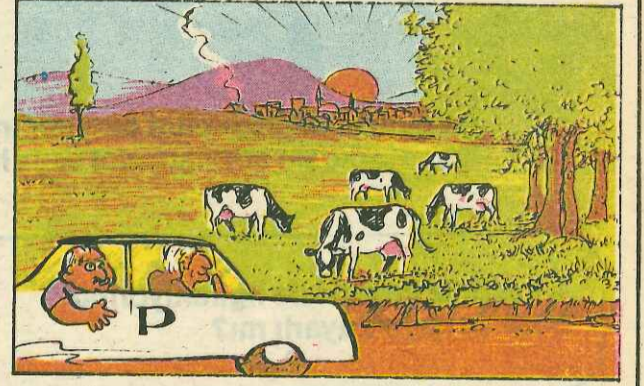
MERHABA

NIHAT PAYKOÇ

HA GAYRET

Aksini hiç kimse iddia edemez ki, Pınar Süt Fabrikası sayesinde Ege'miz tam bir süt cenneti oldu...ve daha Mayıs ayı gel diğinde, her taraf sütle doldu!..

Böylece de, önemli bir aksilik olmazsa bugünlerde günlük alım kapasitemiz iki yüz tonu aşmış olacak!..

Ben kendi payıma: -Elbetteki bu küçümsenmeyecek bir "Rekordur" diyerek, çok hem de pek çok seviniyorum.

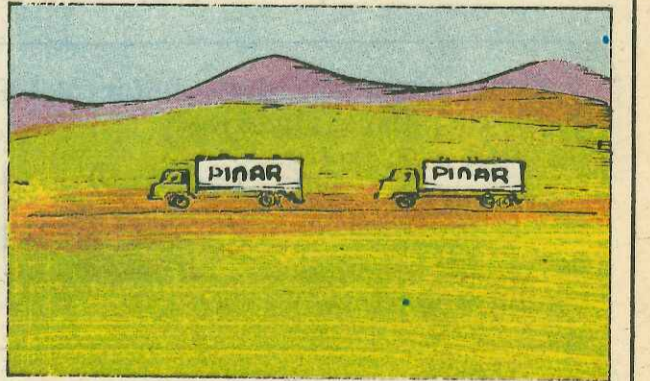
Ancak bu sevincim birden bire boğazımda düğümleniyor...ve kendi kendime:

-Şu anda (Pınar) olmasaydı, üreticinin hali nice olurdu?..diye düşünüyorum!..

Öyle ya!..

Bu dev kuruluş olmasaydı...Üreticilerin sütlerinin çoğu ellerinde kalır...Bir litre çiğ sütün fiyatı ise en azından onbeş-hatta-on liraya düşerdi!.

Bir milyon diyenler çok amma; bölgemizde bir günde üretilen sütün yarım milyon litre olduğunu düşünürsek fabrikamızın sayesinde, süt sığırcıların ceplerine giren fazla para ortalama iki üç milyon Türk Lirası arasında değişir ki, bu rakamı üç yüz altmış beş günle çarparsak karşımıza milyarı aşan bir meblağ çıkar!..

Hizmetin bu kadari ise, kuruluşumuz ile övünmeye hepimiz için de yeter de artar bile!..

-Değil miya?..

-Pınar demek, bet bereket demek... Köylüye de şehirliye de hizmet demektir!

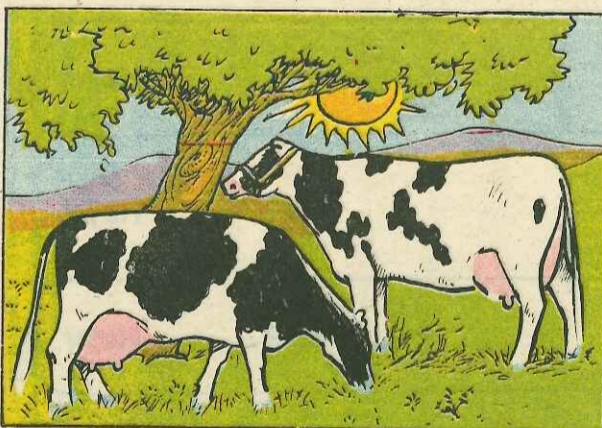
VETERİNERİNİZ DİYOR Kİ!..

İhan Sırrı Tarı

VETERİNER
HEKİM

Mevsim icabı damızlıkların "Şap ve Yanıkara" hastalıklarına karşı aşılantmaları için, mahalli veteriner dairelerine müracaat edilmelidir.

Temiz hava ve yeşil ot sığırlara hayatiyet vermektedir...Yeşil otun ve mikropsuz havanın bol olduğu bu mevsimde, damızlıklarımızı bu nimetlerden bol bol faydalandırmalıyız.

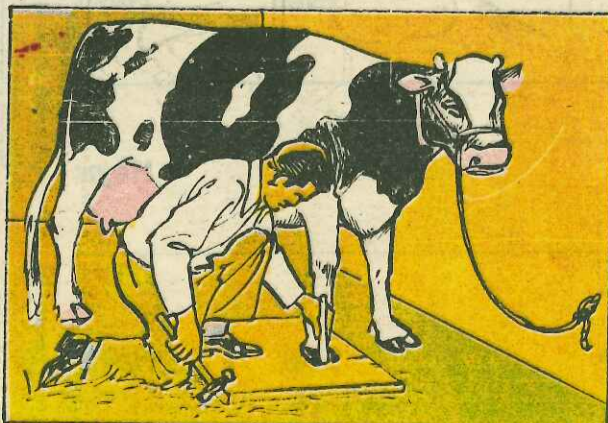

Önümüzdeki sıcak aylarda hastalık yapıcı keneler faaliyete geçeceğinden damızlıklarımızı sık sık kene öldürücü ilaçlarla banyo etmemiz (yıkamamız) gerekir. Bu iş asla ihmal edilmemelidir.

Hayvanlarımız, güneşin çok kızgın olduğu saatlerde gölgelik olmıyan yerlerde bırakılmamalı...Mutlaka serin yerlerde barındırılmalıdır!..

Keneli mer'a olarak bilinen yerlere ise sığırları asla sokmamalıyız. Bilindiği gibi keneler, sığırların yakalandıkları öldürücü "Beyaz sıtma" ve "Sarı sıtma" hastalığını bulaştırmaktadırlar...

Sığırların bu mevsimde uzamış tırnakları ise usta bir nalbantta kestirilmelidir. Aksi halde en değerli hayvanımızın total olması işten bile değildir.

İNEĞİNİZİN SAĞLIK KONTROL TESTİ

İneğinizin sağlıklı olup olmadığını pratik olarak kontrol edebilmeniz için aşağıdaki soruları evet veya hayır diye cevaplayınız.

1. İneğiniz çevresi ile ilgileniyormu? Sese ve ışığa duyarlı mı?

Evet Hayır

2. Beceriksiz bir kimse tarafından tutulmak istendiğinde kendisini sert bir şekilde savunuyormu?

Evet Hayır

3. Önüne konan yeme ilgi gösteriyor ve iştahla yiyormu?

Evet Hayır

4. Dışkı, kıvamı-rengi-kokusu bakımından normalmi?

Evet Hayır

5. Gözleri canlı mı? Göz akı pembemi?

Evet Hayır

6. Tüyleri parlak mı?

Evet Hayır

7. Makat veya ferçten ölçülen vücudun iç sıcaklığı 38.5-39 derece mi?

Evet Hayır

8. Derisi hareketli ve biraz yağlı mı?

Evet Hayır

9. Omuz arkasındaki deri tutulup çekildiğinde vücuttan ayrılıyor mu?

Evet Hayır

10. Bel hizasında vücut elle sıkıldığında hayvan bel kemiğini hafif bir şekilde bükülüyor mu?

Evet Hayır

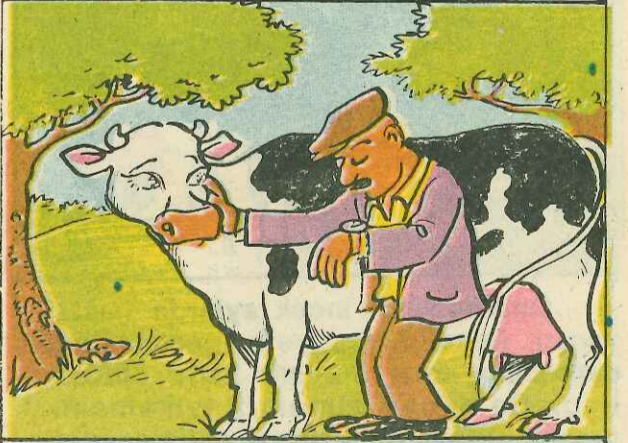
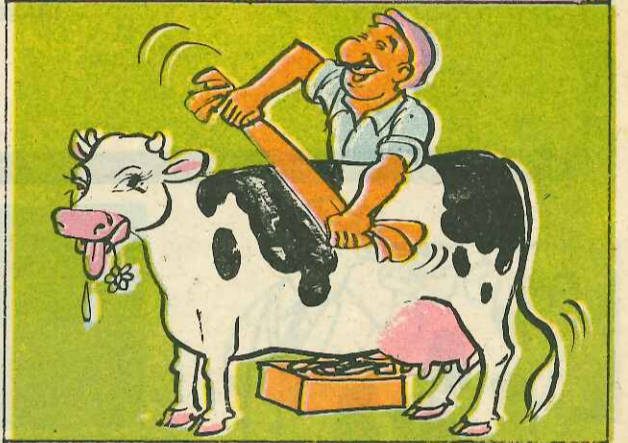
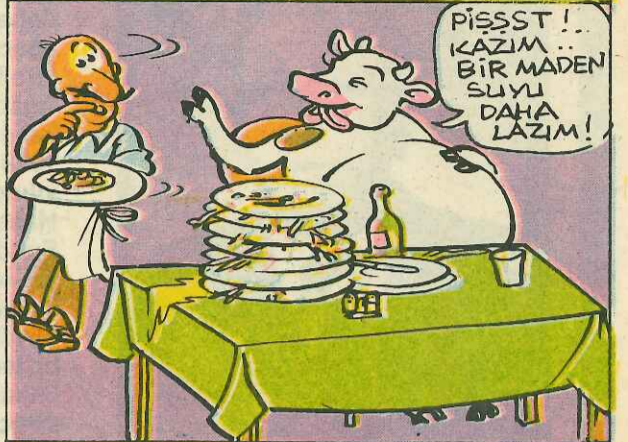
11. Dinlenme halinde ve 5 ila 20 derece sıcaklıkta solunum hareketleri sayısı dakikada 18-20 mi?

Evet Hayır

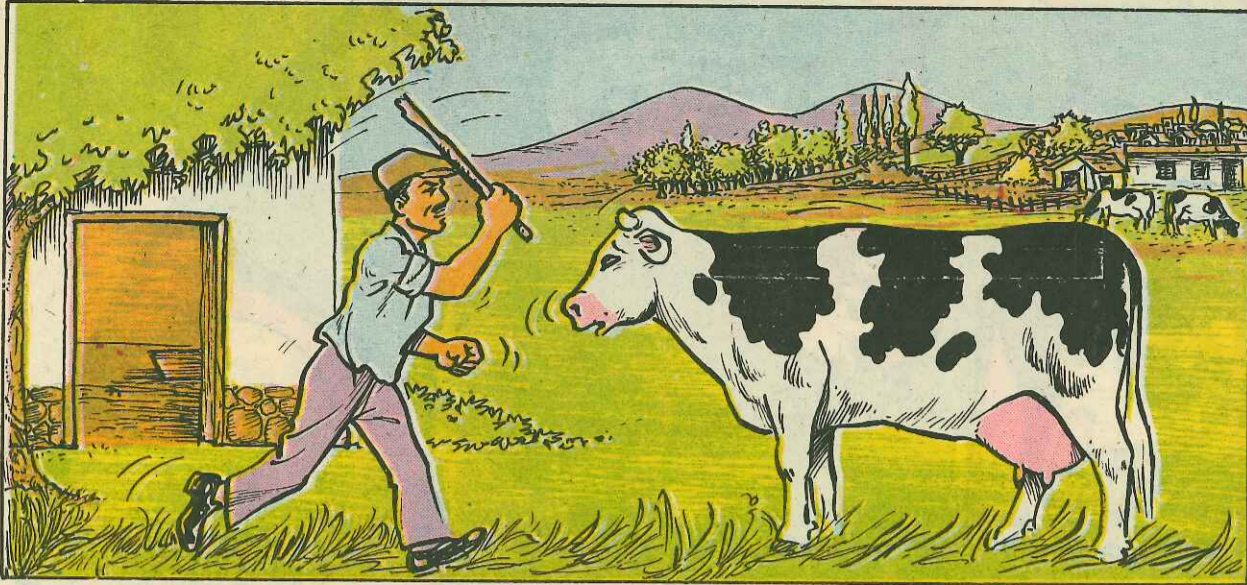
12. Vücutla birleşme yerinden 10 cm kadar geride kuyruk parmak uçlarıyla tutulduğunda kuyruk sokumu atar damarı dakikada 65-70 kere atıyor mu?

Evet Hayır

Yukarıdaki soruların tümüne evet cevabı verebilmişseniz sağlıklı bir ineğe sahipsiniz demektir. Bundan sonrası iyi ve dikkatli bakıma devam etmektir.

İŞİN DOĞRUSU

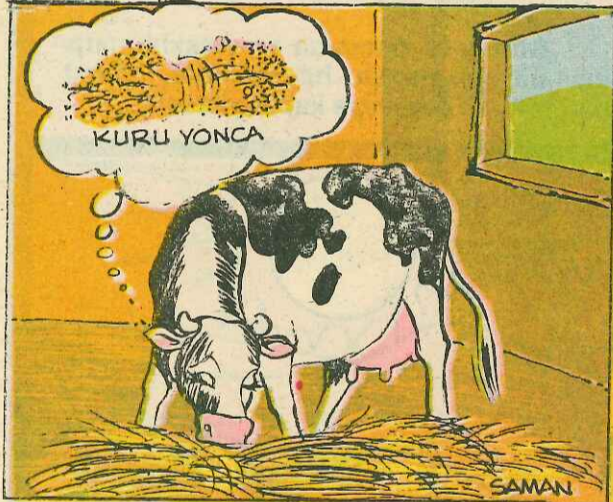
-Ege Bölgesindeki üreticilerimizin bazılarının veya çalıştırdıkları adamlarının, sığırlarına devamlı bir şekilde, bağırarak, sopa ile vurdukları görülmektedir...Bu durumda ise hayvanların, çok huysuzlaştıkları ve yanlarına kimseyi yanaştırmadıkları gibi...Büyük bir kısmının devamlı bir şekilde birbirlerine vurdukları gözden kaçmamaktadır! Bu çirkin davranışın aksine, hayvan sahiplerinin veya bakıcılarının damızlıklarına çok iyi davranmaları gerekir...

düğülerin kısa zamanda kötü muamele sonucu tanınmayacak şekilde huysuz hayvanlar haline gelmeleri bu yüzdendir!.

-Bundan başka üreticilerimizin zaman zaman bazı inekleri "İkiz" doğurmaktadır... "İkiz" yavruların biri erkek biri dişi olduğunda...dişi olan buzağının ergenlik çağında genellikle "Kısır" olacağı ve yavru vermiyeceği bilinen gerçeklerdendir!..

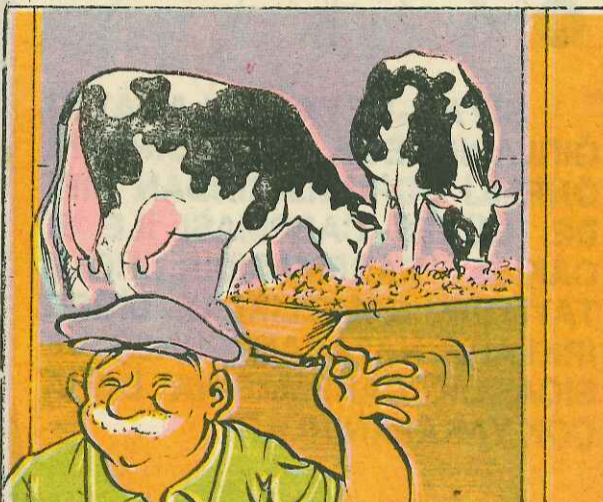
İkizlerin ikisi erkek veya ikisi dişi olduğunda ise, böyle bir tehlike yoktur!..

YONCA'DAN HABERLER

MENEMEN'DEN BİLDİRİYOR

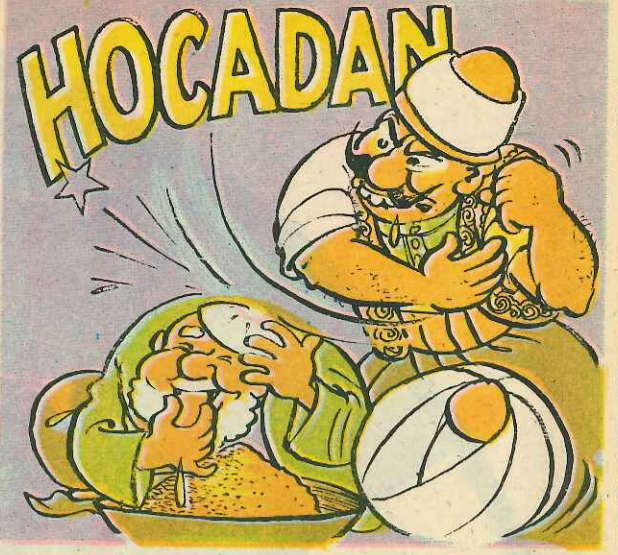
—Çevre köylülerimiz, hayvancılığın Türkiye'nin kalkınmasındaki önemli rolünü öğrendikleri için; bu yıl (Pamuk yerine) tarlalarına büyük çapta yonca dikmeyi kararlaştırmışlar...Fakat "Peru" ve "Mesa sirta" yonca tohumlarını aradıkları yerlerde bulamadıklarından...İster istemez "Tohum suz kalkınma nasıl olur?.." diye sormaktan kendilerini alamamışlardır!....

MUĞLA'DAN

-Her yem fabrikası: "Benim süt yemim ötekilerden daha üstündür!.." diye reklamını yapadursun...İçemizin örnek süt üreticilerinden Hasan Dayı, akşam sabah sağımalarında kendisine otuz litre süt veren ineğinden, bütün yemleri kesmiş...

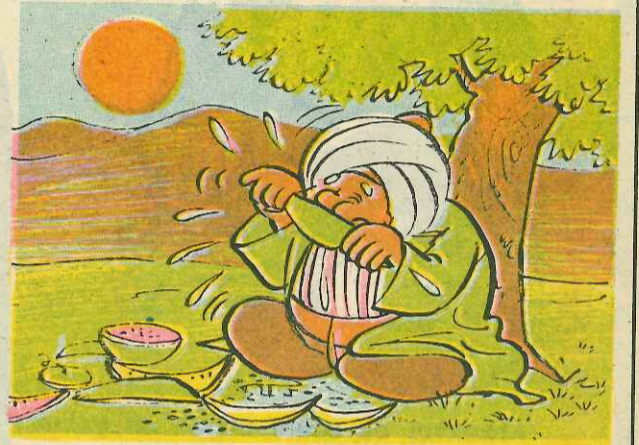
İyi kurutulmuş kaliteli yoncanın yirmi kilosundan biçare hayvancağızın hem yaşama payı için muhtaç olduğu kaloriyi...hep de otuz litre sütün ihtiyaç duyduğu enerjiyi sağlamanın yolunu bulmuyor!.

Hoca Konya'ya gidip bir helvacı dükkanına girer, doğruca helva lengerinin önüne gidip yemeye başlar. Helvacı, be adam der, parasız-pulsuz, teklifsiz-dâvet siz ne diye lengeri süpürüyorsun?

Hoca, hiç aldırmaz, yemeye bakar. Helvacı, çaresiz kalır, Hoca'yı rastgele yumruk-sille dövmeye koyulur. Hoca, başını çekerek, gözünü kırparak hem yemeye devam eder, hem de der ki:

— Ne iyi adam bu Konyalılar, insana, döve-döve helva yediriyorlar.

Hoca bir gün yanına birkaç karpuz alıp odun kesmeye, dağa gitmiş. Susayınca karpuzun birini kesmiş, bakmış ki tatsız, yere atmış. Bir tanesini daha kesmiş. O da tatsızmış, onu da atmış. Hâsil tatlısını yemiş, tatsızını atmış. Yere atmakla da kanmamış, üstlerine işemiş.

Bir müddet daha odun kesip terlemiş, yorulmuş, susamış. Bu sefer, buna değmiş, buna değmemiş diye birer birer, attığı karpuzların hepsini de yemiş.

Hoca, bir gün bir bahçeye girmiş, eline ne geçtiyse koparıp yanındaki çuvala doldurmayı başlamış. Bu sırada bahçıvan çıka-gelmiş, aralarında şu sözler geçmiş:

— Ne arıyorsun burda?
— Sabahki fırtına beni buraya attı.
— Peki, bunları kim kopardı?
— Tutunayım diye neye elimi attıysam, elimde kaldı.
— Ya bunları, bu çuvala kim doldurdu?
— İşte ben de onu düşünüyordum ya, gel de beraber düşünelim.

PINAR

İKİ AYDA BİR YAYINLANIR

PINAR
Süt Mamulleri Sanayii A.Ş. adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Olgun ERGÜZ

YAYIN GRUBU

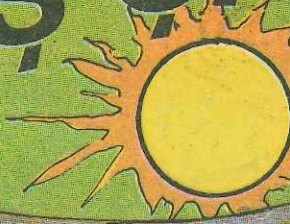
* Ahmet ARSAN
Kimya Yüksek Mühendisi
* Gülay ÖZCAN
Kimya Yüksek Mühendisi
* İlhan Sırrı TARI
Veteriner Hekim
* Kemal ÇETİN
Ziraat Yüksek Mühendisi
* Kemal ÇİTİN
Ziraat Teknisyeni

* Mahmut ERKOL
Ziraat Teknisyeni
* Nihat PAYKOC
* Dr. Rıza KIBAR
Kimya Yüksek Mühendisi
* Süleyman ARSOY
Ziraat Yüksek Mühendisi
* Fuat HASDEMİR
Veteriner Hekim

İDARE YERİ: PINAR Süt Mamulleri Sanayii A.Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Kemalpaşa yolu İZMİR Tel:18 20 30
YAZIŞMA ADRESİ: PINAR Gazetesi P.K.904- İZMİR
BASILDIĞI YER: TİFSET Basın ve Yayın Sanayii A.Ş.
İZMİR

● Gazetemiz Basın Ahlâk Yasasına uyar ● Kaynak gösterilmek suretiyle gazetemize ait yazı ve resimler yayınlanabilir.
● Gönderilen yazı ve resimler yayınlansın veya yayınlansın iade edilmez ● Yayınlanan yazı ve resimler imza sahiplerinin fikirleri olup, PINAR bunlardan bir sorumluluk kabul etmez.

GÜNEŞ ÇARPMASI

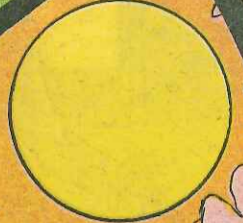

SENİN Kİ
CAN DA
BİZİM Kİ
PATLICAN MI?

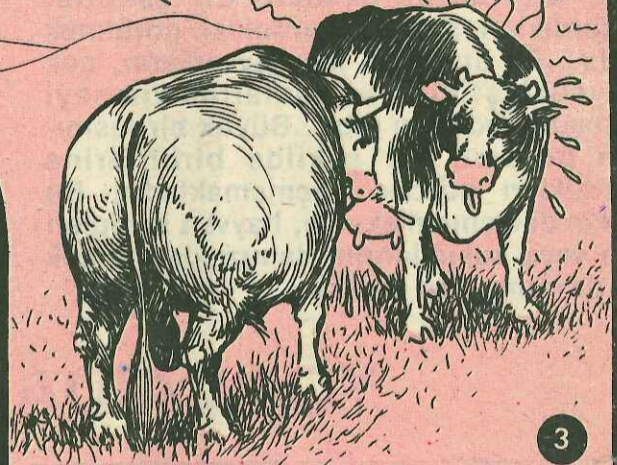

Bu faydalı yaratıklar sıcak günlerde
mutlaka serin yerlerde
barındırılmalıdır!..

2

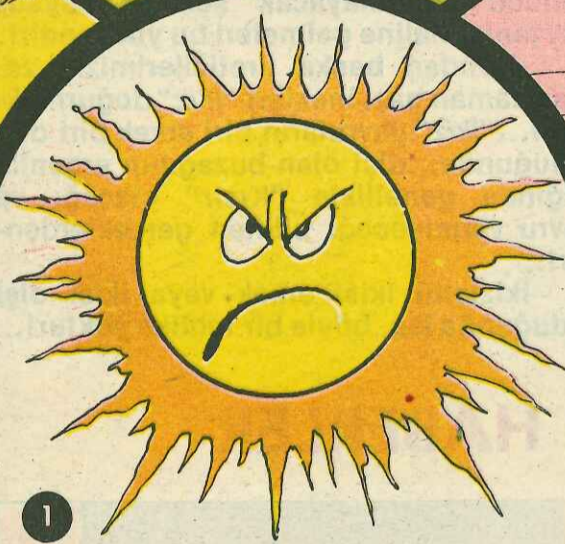

GİZ NE KADAR
ATEŞLİSİN SEN!

3

Güneş çarpmasına ve sıcaklık çarp-
masına yakalanan hayvanlarda, vücut
harareti, 43 dereceye kadar yükselir...

1

**SİYAH-BEYAZ (ALACA) SI
ĞIRLARIN EGE BÖLGESİNDEKİ
ÖNEMLİ SORUNLARINDAN BİRİ
DE: GÜNEŞ ÇARPMASI İLE SI
CAKLIK ÇARPMASIDIR...HOLŞ
TAYN IRKI DAMIZLIKLAR, DİĞER
IRKLARA NAZARAN GÜNEŞ VE
SICAKLIK ÇARPMASINA DAHA
ÇOK YAKALANIRLAR!..**

TAM ZAMANIN DA
VETERİNERİMİZ
YETİŞTİ

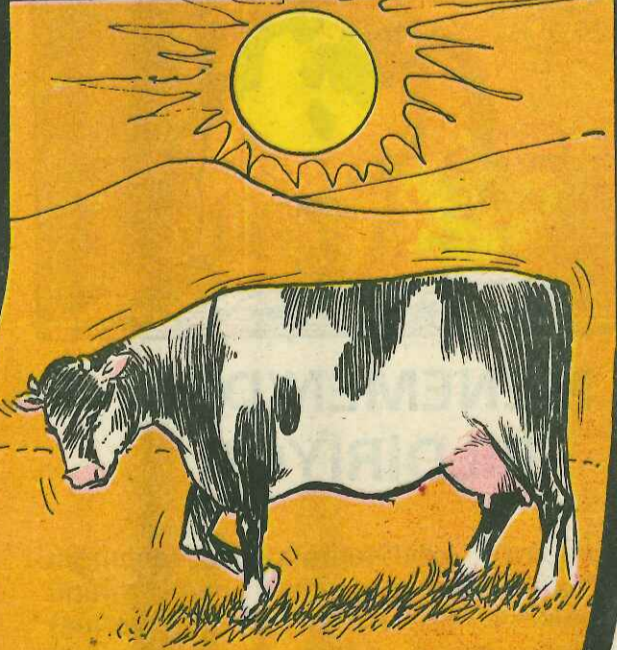
7

Ardından da acele olarak en yakın
veteriner hekime haber vermektir!...

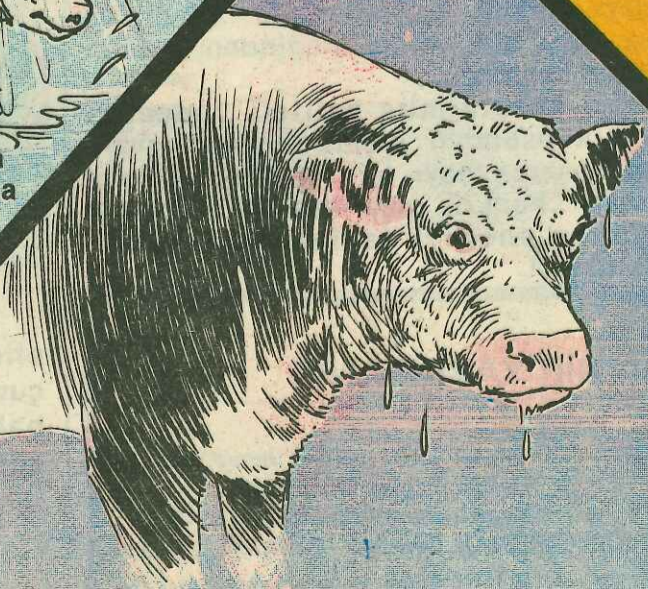
6

Bu durumda yapılacak ilk iş, hasta
hayvanların başına ve vücuduna
bir taraftan soğuk sular
dökerken... öte taraftan
vücutlarını elle oğmak...

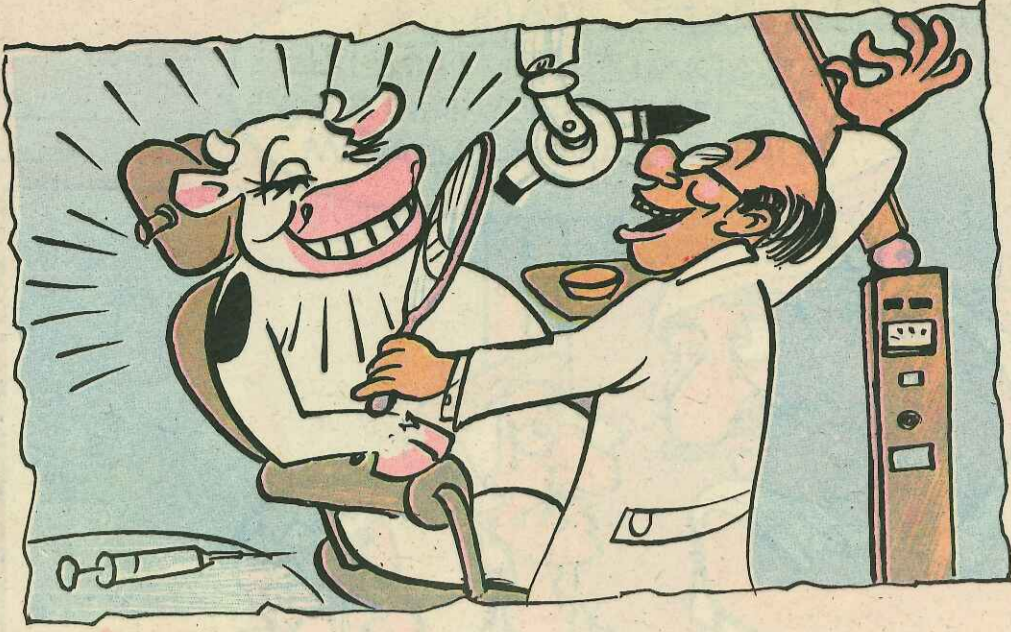
Bu yüzden hastalar sallantılı
yürürlür ve yere yığılırlar.

4

5

Daha sonra ise felç durumları
görüldür ve arkasından da hasta hayvanın
vücudunu soğuk bir ter kaplar.

DİŞLERE GÖRE YAŞ TAYİNİ

İnsanlarda olduğu gibi ineklerde önceleri süt dişlerine daha sonra da kalıcı dişlere sahiptirler. Dişlere göre yaşı tayin etmek için hayvan 18 aylık oluncaya kadar süt dişlerine, 18 aylık olduktan sonra da kalıcı dişlere bakmak gerekir. Doğumda alt çenede sayısı değişik kesici dişler vardır. Üçüncü haftada bütün süt dişleri belirlidir. Fakat son kesiciler çene kemiğinden henüz tamamen çıkmamıştır.

3 Aylık, hemen hemen bütün süt kesici dişleri çıkmıştır.

20 Aylık, ön kesici süt dişleri dökülmüştür. Kalıcı ön kesici dişleri çıkmıştır. Boyunları gözle görülür.

24-26 Aylık, Kalıcı birinci orta kesiciler çıkmıştır.

30-32 Aylık, Kalıcı ikinci orta kesiciler çıkmıştır. Ön kesicilerin tacında aşınma işareti belli bir şekilde görülür.

4 Yaşında, Kalıcı son kesici dişler görülür. Çene kemiği mükemmel bir duruma girmiştir.

4 Yaşından sonra yaş tayini daha zor olup dişlerin taç kısmındaki aşınmalara göre yapılır.

5 Yaşında, Son kesicilerin aşınması biraz hissedilir.

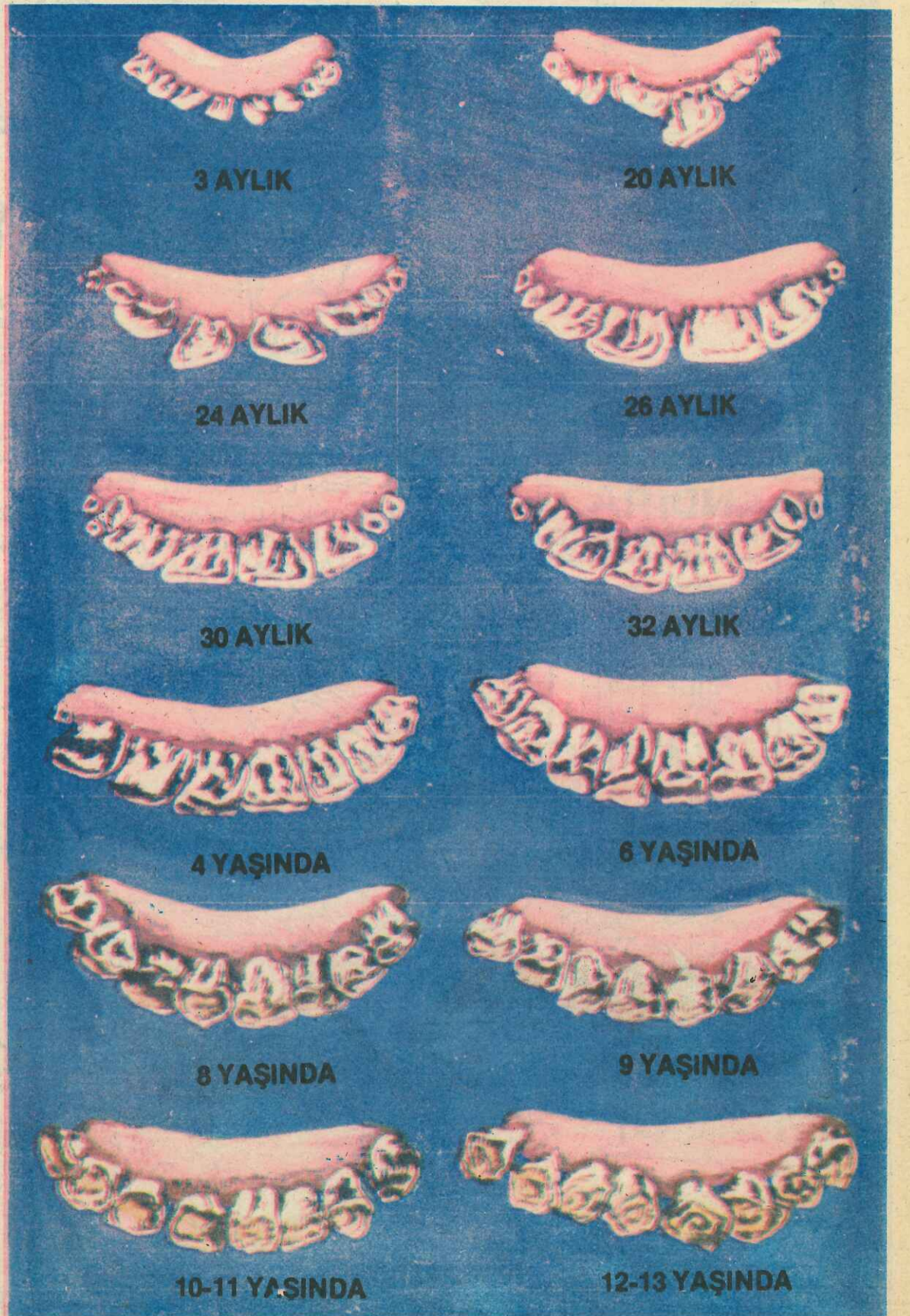
6 Yaşında, Ön kesiciler ve orta kesiciler düzleşmiştir.

7-8-9 yaşında, Hepsi düzleşmiştir.

10-11 yaşında, çok ilerlemiş olan aşınma hali kesici dişlerin boyun kısmına yaklaşır. Diş tablası kaşık şeklinde çukurlaşmak meylindedir. Daha sonra dişler birbirinden ayrılır. Aralarındaki mesafe gittikçe büyür.

12-13 yaşında, diş aralarındaki mesafe 1 mm. yi geçer.

14 yaşında, Bu yaştan itibaren dişler sallanan köklerden ibaret kalır. Fakat çok az sayıda bir inek bu yaşa vasil olabilir.

Yukarıdaki belirtiler takribidir. zira ırklar arasında erken gelişme bakımından farklar olduğu gibi fertler arasında da vardır.

Ayrıca dişlerin aşınması gıda rejimine de bağlıdır. Bol miktarda kuru ot ve saman yiyen inekler kesici dişlerini yılın büyük kısmını merada geçirenlere nazaran daha çok aşındırırlar.

KIŞ

HEEEYTT!
VA MI BANA YAN BAKAN?...
SÜTEEN FAZLA PARAYI BEN VİRİRİM!..

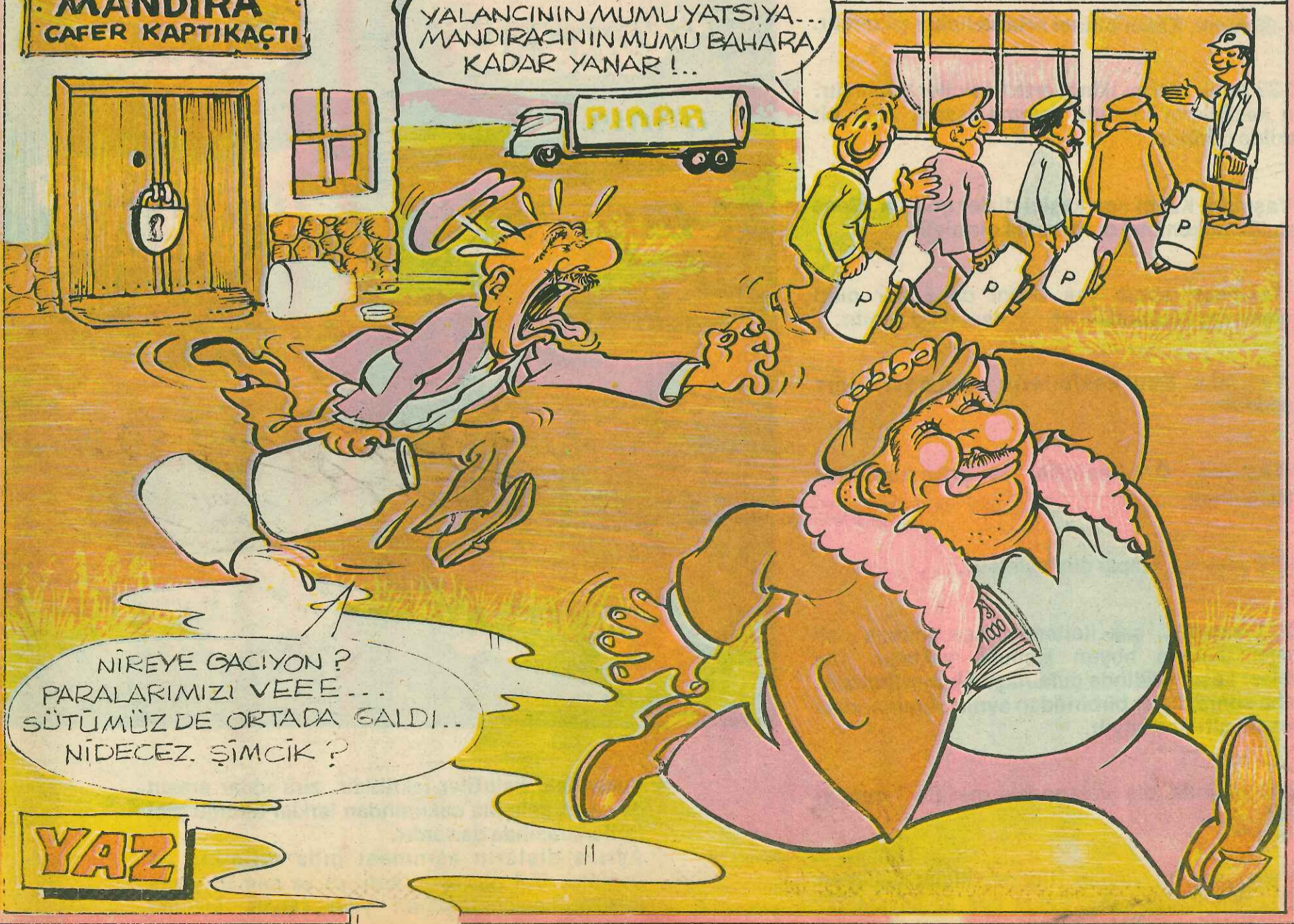
HADI... HADI...
YAŞADINIZ! SÜTÜNÜZE
ÖNÜMÜZDEKİ AY YİRMİ BEŞ
KURUŞ ZAM YAPACAĞIM.

ÇAPKAÇ
MANDIRA
CAFER KAPTIKAÇTI

SEN DE KATIL BİZE..
YALANCININ MUMU YATSIYA...
MANDIRACININ MUMU BAHARA
KADAR YANAR!..

PIRAR SÜT TOPLAMA MERKEZİ

NİREYE GACIYON?
PARALARIMIZI VEEE...
SÜTÜMÜZ DE ORTADA GALDI...
NİDECEZ. ŞİMCİK?

YAZ